Bijlage:

Voorzet burgerpanel bij RES

Burgerpanel

Een burgerpanel is een kleine, vaste groep inwoners die periodiek wordt bevraagd over bepaalde onderwerpen. Deze groep is idealiter representatief voor de RES-regio, provincie, gemeente of wijk. Het panel geeft op verzoek van de lokale overheid haar mening en voorziet van advies.

DOEL
Informatie ophalen

DOELGROEP
Betrokken inwoners

AANTAL DEELNEMERS
Afhankelijk van grootte RES-regio/gemeente. Denk in dit kader goed na over representativiteit.

MATE VAN INTERACTIE
Medium/hoog

TREDE PARTICIPATIELADDER
Raadplegen

Een burgerpanel is een kleine, vaste groep inwoners die periodiek wordt bevraagd over bepaalde onderwerpen. Deze groep is idealiter **representatief** voor de RES-regio, provincie, gemeente of wijk. Het panel geeft op verzoek van de lokale overheid haar mening en voorziet van advies. Vaak gebeurt dit door gebruik te maken van (digitale) enquêtetools, bijvoorbeeld door het uitzetten van een survey. Lees ook de andere werkvormen met vergelijkbare namen: burgerberaad en burgerforum.

Sommige gemeenten of provincies hebben al een burgerpanel, dat op een breed scala van onderwerpen wordt bevraagd. Een voorbeeld daarvan is het Drents Panel. Een dergelijk panel kan ook goed worden ingezet om inwoners te raadplegen over onderwerpen of dilemma's uit de RES of bij het duurzaam opwekken van energie in het algemeen.

Een online panel kan vrij eenvoudig worden opgezet door een website in te richten waar de bedoeling van het panel duidelijk wordt. En waar alle documenten en adviezen van het panel beschikbaar zijn. De deelnemers kunnen worden bevraagd door gebruik te maken van een (online) enquête.

Let wel: het vinden van respondenten kan een tijdrovende klus zijn, want deze werkvorm vraagt een serieuze tijdsinvestering van de leden van het panel. Zij moeten zich inlezen in het onderwerp waarop zij worden bevraagd. In het geval van de energietransitie kan het om vrij technische informatie gaan.

Daarom is het goed om te bedenken dat er een behoorlijke opstarttijd is voordat het burgerpanel *up and running* is. Het is handig om gebruik te maken van ervaringen van andere overheden. Veel gemeenten hebben zo'n burgerpanel al ingericht.

Tips bij inzetten werkvorm

- Denk vooraf goed na over de opzet van het panel. Wie mag plaatsnemen? Hoe voorkom je dat alleen de *usual suspects* plaatsnemen?
- Manage de verwachtingen. Waar mag het panel over meepraten? En belangrijker: wat doe je met de input? Leg dat voor je het panel in stelling brengt, duidelijk uit aan de deelnemers. Geef hen de ruimte en biedt hen de mogelijkheid om deskundigen te raadplegen.
- Koppel naderhand terug naar het panel.

Voorbeeld inzet RES

De Gemeente Asten (Noord-Brabant) ondervroeg in 2018 haar burgerpanel over windmolens en zonneparken. Het geeft een beeld van de manier waarop de

panelleden denken over investeringen in zon- en windenergie en of zij een zonnepark in hun buurt oké vinden (en waarom wel/niet). Bekijk de resultaten.

Stappenplan

1. Peil interesse voor het burgerpanel

Voor je begint met het starten van een burgerpanel, is het goed om te peilen of er interesse is in de regio of gemeente. Hoeveel inwoners zijn bereid plaats te nemen in het panel? Hoe vaak willen zij geraadpleegd worden? Over welke onderwerpen willen zij meepraten? Hoe willen ze die input ontvangen? Allemaal vragen die je vooraf kunt uitvragen in bijvoorbeeld een enquête. Denk ook na over de samenstelling van het panel en waar zij over mee mogen praten (zie de tips hierboven).

2. Bouw het platform (of laat het bouwen)

Bedenk vooraf of het panel voor eenmalig gebruik is – specifiek voor de RES bijvoorbeeld – of dat je het ook voor andere cases wil gebruiken. Dat maakt namelijk uit voor het *commitment* dat je van de deelnemers vraagt en de communicatie naar hen toe. Bedenk ook of je het panel vooral online wil laten opereren of ook offline wil laten samenkomen. En ga je het platform zelf bouwen of besteed je dat uit?

3. Kies een (test)case ----- RES

Presenteer het panel niet gelijk met een hele ingewikkelde case waar ze pakken papier voor moeten lezen. Processen voor het opwekken van duurzame energie kunnen best complex en technisch zijn, kies daarom eerst voor een behapbaar onderwerp zodat het panel de smaak te pakken krijgt. Een niet-RES-gerelateerde testcase is ook een optie.

4. Werf panelleden

In principe kan het werven van de panelleden al starten voor je een case hebt gekozen. Maar het maakt het concreter als je in de werving kan aangeven waar de respondenten in ieder geval over mee mogen praten. Denk goed na welke

mensen je bereikt via welk kanaal. Als je een diverse mix wil, zul je waarschijnlijk meerdere kanalen moeten inzetten. Onderschat de tijd die het kost om panelleden te werven niet.

5. Voer uit, evalueer en herhaal
Bevraag het panel over de case en koppel terug wat je met de opbrengst gaat doen (of hebt gedaan). Evalueer het verloop. Hoe hebben de panelleden het ervaren? Zouden ze in het vervolg weer mee willen praten? Misschien hebben de panelleden suggesties hoe het beter kan in het vervolg. Door die suggesties uit te vragen en mee te nemen, heb je grotere kans dat panelleden bereid zijn zich langer aan het panel te committeren.